

**Nowe stanowiska *Tritomegas sexmaculatus* (Rambur, 1839)
(Hemiptera: Heteroptera: Cydnidae)
na Dolnym Śląsku**

DARIUSZ J. ZIAJA¹, MIŁOSZ A. MAZUR²

*Centrum Studiów nad Bioróżnorodnością, Katedra Biosystematyki
Uniwersytet Opolski, 45-052 Opole, ul. Oleska 22
e-mail: ¹d.ziaja@uni.opole.pl, ²milosz@uni.opole.pl*

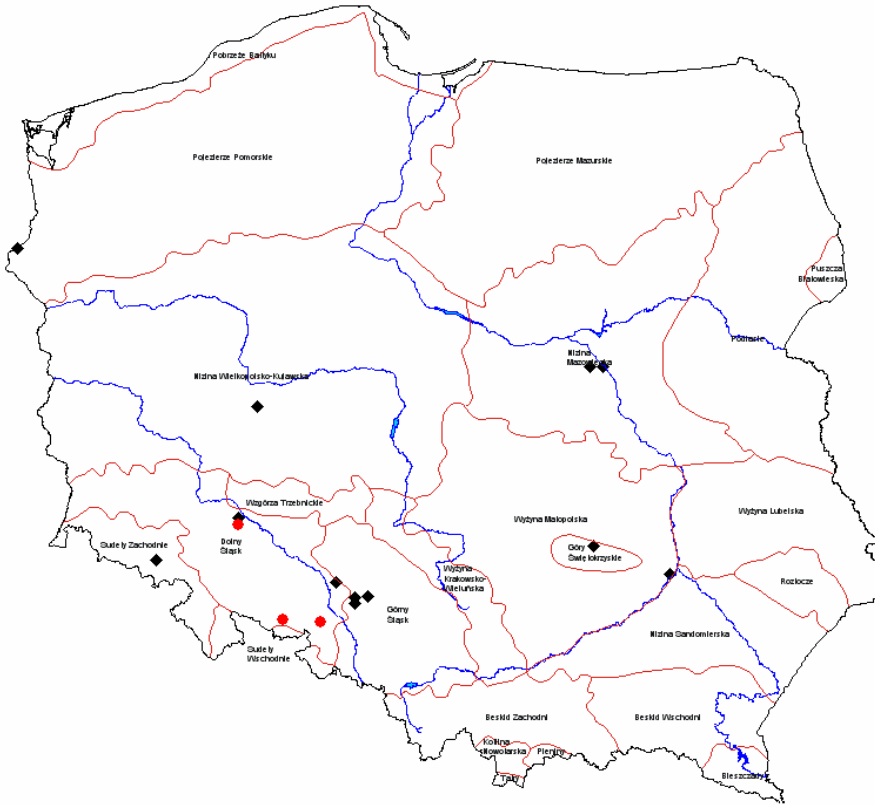
Abstract. [New records of *Tritomegas sexmaculatus* (Rambur, 1839) (Hemiptera: Heteroptera: Cydnidae) in Lower Silesia]. Three new records of *Tritomegas sexmaculatus* from Lower Silesia are presented. Notes on its host plants are also provided.

Wstęp

W faunie Polski palearktyczny rodzaj *Tritomegas* Amyot et Serville, 1843 (Heteroptera: Cydnidae) reprezentowany jest przed dwa gatunki: *T. bicolor* (L.) i *T. sexmaculatus* (Ramb.) (J. A. Lis 1989, 1997). Do niedawna występowanie *T. sexmaculatus* w naszym kraju uznawano za wątpliwe i wymagające potwierdzenia (Gorczyca 2004). Badania prowadzone od 2007 roku na terenie Dolnego i Górnego Śląska dostarczyły nowych informacji na temat rozmieszczenia i biologii tego gatunku (J. A. Lis i Ziaja 2008, 2009).

Analiza zasobów internetowych wskazujących na występowanie *T. sexmaculatus* w innych rejonach Polski pozwoliła na zlokalizowanie stanowisk na Nizinie Wielkopolsko-Kujawskiej oraz Nizinie Mazowieckiej (J. A. Lis i Ziaja 2009).

Nowe stanowiska z Niziny Wielkopolsko- Kujawskiej, jak i dotychczas najbardziej na północ wysunięte (okolice Radunia) podaje Bunalski et al. (in litt.). Stale prowadzone badania terenowe mające na celu pozyskanie materiału do analiz zmienności cech molekularnych, doprowadziły do odkrycia kolejnych, dotąd nie opisywanych stanowisk *T. sexmaculatus*.

Rys. Stanowiska *Tritomegas sexmaculatus* (Rambur, 1839) w Polsce (stanowiska literaturowe – czarne romby; nowe stanowiska na Dolnym Śląsku - czerwone kółka).

Fig. Known localities of *Tritomegas sexmaculatus* (Rambur, 1839) in Poland (black rhombs – literature data, red circles – new records in Lower Silesia).

Nowe stanowiska (Rys.)

Dolny Śląsk: Wrocław [XS36], 51°04'N 16°57'E, przy ul. Avicenny, 1 imago, 19.08.2010, zbiorowisko ruderalne, na *Ballota nigra* L., leg. D. J.

Ziaja; Głogówek [YRo8], trawnik w Parku Zamkowym, 4 imagines, 21.05.2010, leg. M. A. Mazur; Mieszkowice [XR78], murawy ostnicowe, 1 imago 24.05.2010, leg. M. A. Mazur.

Uwagi

Opisane w pracy stanowisko z Wrocławia potwierdza poprzednie doniesienia (J. A. Lis i Ziaja 2009) o występowaniu *T. sexmaculatus* na terenie tego miasta.

Interesujące dla poznania biologii tego gatunku obserwacje poczyniono w czasie eksploracji stanowiska w Głogówku. Na stanowisku tym zauważono imagines *T. sexmaculatus* na wierzchołkach kłosów traw; zastanawiający jest fakt, że w pobliżu nie występowała *Ballota nigra*, ani żadna inna znana z literatury roślina żywicielska tego gatunku. Liczba zaobserwowanych okazów zdaje się sugerować, iż przebywały one tam dłużej i żerowały od pewnego czasu.

Podane informacje wymagają dokładniejszych obserwacji, gdyż możliwość żerowania na innych roślinach, niż te podawane w literaturze wydaje się całkowicie prawdopodobna (przegląd roślin żywicielskich – J. A. Lis i Ziaja 2008).

Piśmiennictwo

- B u n a l s k i M., K o r c z A., S i e n k i e w i c z P. (w druku) Pluskwiaki różnoskrzydłe (Hemiptera: Heteroptera) północno-zachodniej Polski. 1. Rozmieszczenie gatunków z rodzaju *Tritomegas* Amyot et Serville, 1843 (Cydnidae). *Wiadomości Entomologiczne*.
- G o r c z y c a J. (2004) *Pluskwiaki różnoskrzydłe (Heteroptera)*. [w:]: Bogdanowicz W., Chudzicka E., Pilipiuk I., Skibińska E. *Fauna Polski – Charakterystyka i wykaz gatunków*. Muzeum i Instytut Zoologii PAN, Warszawa, 509 ss.
- L i s J. A. (1989) Shield-bugs of Poland (Heteroptera, Penatomoidea) – a faunistic review. I. Plataspidae, Thyreocoridae, Cydnidae, Scutelleridae and Acanthosomidae. *Polskie Pismo Entomologiczne* **59**: 27- 83.
- L i s J. A. (1997) *Plataspidae, Thyreocoridae i Cydnidae. Klucze do oznaczania owadów Polski, Część XVIII Pluskwiaki różnoskrzydłe- Heteroptera. Zeszyt 12: 28 ss.* Polskie Towarzystwo Entomologiczne.

- L i s J. A., Z i a j a D. J. (2008) Nowe dane o występowaniu i biologii *Tritomegas sexmaculatus* (Rambur, 1839) (Hemiptera: Heteroptera: Cydnidae) w Polsce. *Nature Journal (Opole Scientific Society)* **41**: 111-116.
- L i s J. A., Z i a j a D. J. (2009) Zmiany zasięgu *Tritomegas sexmaculatus* (Rambur, 1838) (Hemiptera: Heteroptera: Cydnidae) w Polsce efektem zmian klimatycznych? *Nature Journal (Opole Scientific Society)* **42**: 123-128.
-